

Izlet: 30.09.-02.10.2011.g. Zapadna Srbija

Sremska Mitrovica – Sabac – Loznica – Banja Koviljaca

Urošević Ljiljana i Dragan
Želčević Branka i Mire
Milojković Biljana i Vladimir
Tanasijević Danka i Boško
Urošević Vesna i Polić Rade
Mitrović Borica
Zorko Olgica i Franc
Rajšić Slavica i Ljubomir
Tasić Mira i Momi
Pantović Zorica i Dragan
Tanasijević Irena i Raca

Sremska Mitrovica

Sremska Mitrovica je sedište opštine Sremske Mitrovice u **Sremskom okrugu**. **Mitrovica** je i najveći grad u Sremu, administrativni centar Sremskog okruga i jedan od najstarijih gradova u Vojvodini i Srbiji. Grad je smešten na levoj obali reke Save.

Antički grad Sirmijum, koji se nalazio na teritoriji današnje Sremske Mitrovice, je bio prestonica Rimskog carstva tokom perioda tetrarhije. Nazivan je i „slavnom majkom gradova“. Brojni rimski carevi su rođeni u ili u blizini Sirmijuma.

Sirmium

Grad Sirmijum, na mestu gde se danas nalazi Sremska Mitrovica, bio je jedna od prestonica rimskog carstva i spadao je u najveće metropole svog vremena.

Sirmijum, kao naselje potiče još iz prastarih keltskih vremena, a tragovi naseljavanja potiču još od pre 7.000 godina.

U vreme flavijske dinastije Sirmijum je stekao najviši gradski rang, postao je Colonia Flavia Sirmiensium. Najsnažnija urbana ekspanzija počela je od kraja III veka i trajala je kroz čitav IV i delimično V vek. Poznati rimski pisac iz IV veka Amijan Marcelin naziva ga *slavna i mnogoljudna majka gradova*.

Sremska Mitrovica je bila jedan od najvećih jugoslovenskih arheoloških centara. Prilikom arheoloških istraživanja Sirmijuma pored Carske palate sa rimskim cirkusom, otkrivene su i druge monumentalne javne građevine kao što su tzv. «Licinijeve terme», žitnica (*horreum*), trgovačke i zanatske četvrti.

Pronađene su luksuzne gradske vile, ali i višespratne stambene zgrade, zvane *insulae*, u kojima je živelo siromašnije stanovništvo. Grad je bio zaštićen moćnim bedemima, a snabdevao se vodom preko akvadukta sa izvora fruškogorskog potoka Vranjaša. Ulice su imale portike, kanalizaciju i bile su popločane kamenom. U gradu je tada radila kovnica novca, radionice za izradu raznih predmeta od plemenitih metala, stakla, keramike, a proizvodile su se i opeke.

Sirmijum je bio jedno od sedišta ranog hrišćanstva, ali i mesto stradanja hrišćanskih mučenika. O ovom svedoče ostaci hrišćanske bazilike u samom centru grada. Na Žitnom trgu, na ostacima zanatske četvrti iz rimskog doba, svake godine – tokom juna meseca održava se festival besedništva, u spomen na antičku slavu ovog grada.

Zasavica

Zasavica predstavlja močvarno područje u Mačvi, nedaleko od Sremske Mitrovice. Sastoji se od reke Zasavica i njene pritoke, potoka Batar, koji su zajedno dugi oko 33 kilometra. Močvara na mahove prelazi u delove poplavljenih šuma i livada, a preko kanala Boaz povezana je i sa rekam **Savom**.

Veruje se da je ovaj deo Mačve bio naseljen već oko **3.000 godina pre n. e.**, kada su stanovnici ovde kopali kanale i koristili močvarnu vodu za navodnjavanje okolnih polja. To je vremenom dovelo do promene toka Drine i Save i nastanka rečnih meandara, čemu **Zasavica**, koja je nekad **bila deo toka reke Drine**, duguje svoj današnji izgled. Za ovaj deo Srbije vezane su brojne **legende o zmajevima**, koji se pominju još i u keltskim predanjima, po kojima su ova moćna stvorenja bila stanovnici močvare. **Zasavica** je 1997. godine stavljena pod zaštitu države kao zaštićeno prirodno dobro prvog reda.

Macvanska Mitrovica

Nocaj

Etnozdanije Zmaj od Nocaja

На десној обали реке Саве, у Мачванској Митровици, код Сремске Митровице, налази се Етно зданије Змај од Ноћаја. Смештено стотинак метара од регионалног пута Митровица - Шабац и у непосредној близини археолошких локалитета Сирмијум са једне и природног резервата бара Засавица са друге стране, незаобилазна је станица за одмор и окрепљење свих који желе да се упознају са богатим културно историјским наслеђем овог дела Мачве и Срема. **Етно зданије Змај од Ноћаја** носи име по чувеном војводи Првог српског устанка Стојану Чупићу, чији су живот и устанички подухвати везани за овај крај Мачве. У селу Салашу Ноћајском у порти цркве налази се споменик овом знаменитом Војводи, а породица Чупић још увек чува сећање на свог чувеног претка.

„Etnozdanje Zmaja od Nočaja“ čine tri objekta građena od cigle i drveta, tu je kula nalik srednjovekovnim srpskim utvrđenjima, sagrađena od drveta, sa spomen-sobom srpskim vojvodama, trem na kuli sa stolovima i klupama i nekoliko soba za različite namene, drugi objekat je tipičan mačvanski vajat, opremljen i ukrašen etnomotivima iz Mačve, i treća zgrada, od kombinovanja drveta i cigle, namenjena je za konačište.

– Sve je u duhu narodnog graditeljstva Mačve, a svi objekti su pokriveni biber crepom sa četvoroslivnim krovovima ispod kojih su terase i tremovi. Planirao sam da se bavim seoskim turizmom, da ljudi ovde dolaze i da se prijatno osećaju – priča Svetislav Čupić i pokazuje nam vinovu lozu koja je zasađena oko zgrada, tvrdeći da je reč o sorti koja je rasla na Kovančinama i kakvu je svojevremeno uzgajao lično vojvoda Stojan Čupić.

Glusci

Etno park “Avlija”

У амбијенту, који нас враћа у живот српског села пре два века, налази се етно ресторан "Крчма Лазарева", стална музејска поставка, конак за госте, базен за децу, падок са коњима, фијакери, чезе, таљиге... Све то можете видети на површини од пола хектара.

У првом делу дворишта-авлије, налазе се два амбара који су потпуно сређени и у којима су постављени експонати. Разбоји, вериге, колевка, преслице, ћупови, ћилими, старе пегле, пећи, креденци, слике са сеоским мотивима и још пуно тога што вреди видети.

Испод надстрешнице, налазе се експонати из 19. века, који се и данас употребљавају. Фијакер, оригиналан, бечки, у којем је возња посебно задовољство, као и санке направљене тридесетих година прошлог века.

Tabanovic

Jezero

Šabac

Sabac se nalazi, na obali reke Save, na 85 kilometara zapadno od Beograda. Procvat je doživeo u 19. veku posle srpskih ustanaka, zahvaljujući tome što je nadomak Vojvodine.

Šabac ima i svoj spomenik ljubavi - Ašikov grob. Podignut je u selu Metlič u znak sećanja na tragičnu ljubav Pavla i Đule. Ovaj događaj je u svojoj noveli, opisao i Janko Veselinović.

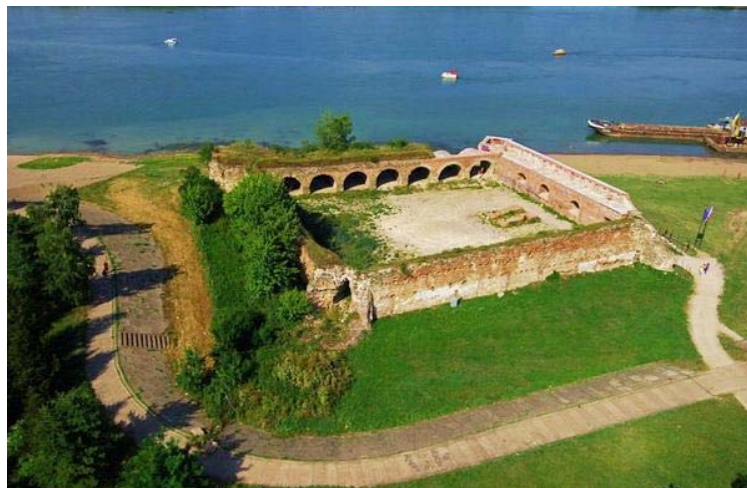
U Šabac je donet prvi klavir, formiran prvi orkestar u tadašnjoj Kneževini Srbiji, osnovana prva bolnica i apoteka.

Urbanim jezgrom grada Šapca dominira crkva Svetog Petra i Pavla, sagrađena 1831. godine, sa ikonostasom Pavla Simića, istaknutog slikara sredine 19.veka.

Narodni muzej nalazi se u zdanju Polugimnazije iz 1856. godine i ima značajnu zbirku arheološke, istorijske i etnografske građe. Kao vredno arhitektonsko zdanje izdvaja se i kuća Krsmanovića koja se nalazi u Karađorđevoj ulici, današnjem glavnom šetalištu.

Šabac ima i svoj spomenik ljubavi - Ašikov grob. Podignut je u selu Metlić u znak sećanja na tragičnu ljubav Pavla i Đule. Ovaj događaj je u svojoj noveli, opisao i Janko Veselinović.

Uz sam grad nalazi se i Šabačka tvrđava. Podigli su je Turci 1470. godine na mestu srednjovekovnog Zaslona kao pravougaono ravničarsko utvrđenje sa ugaonim kulama opasan rovom kroz koji je tekla Sava. Očuvane su zidine i jedna kula.

Svake godine, na Malu Gospojinu, održava se čuveni Šabački vašar koji se smatra jednom od najveselijih manifestacija u Srbiji. Od 1968. godine Šabac je domaćin Čivijade i prestonica Čivijaške republike, najvećeg humorističko-satiričnog festivala u Srbiji.

Ulica Gospodar Jevremova, Šabac

Ulica Gospodar - Jevrema formirana je zajedno sa nekolicinom ulica u neposrednoj okolini pre 1826. godine kada je Jevrem Obrenović podigao svoj monumentalni konak u njoj. Bilo je to širenje grada dalje na jug u odnosu na Bair koji je bio okosnica naselja van zidina tvrđave u 18. veku.

Prostorna kulturno-istorijska celina poseduje objekte koji su građeni u vremenskom rasponu od 19. veka do danas, a najveći deo je sazidan u prvoj polovini 20. veka, kada je bila i najintenzivnija gradnja. Ono što je u prostornoj kulturno-istorijskoj celini podignuto posle Drugog sv. rata predstavlja grubo narušavanje autentičnosti jednog njenog dela. Tokom 19. veka, u prostornoj kulturno-istorijskoj celini je takođe bila intenzivna graditeljska delatnost, ali, na žalost, iz tog veka mnogo toga je porušeno, pa čak i konak Jevrema Obrenovića, koji je bio glavna i najrepresentativnija građevina ne samo ove celine, već i samog tadašnjeg Šapca. Šabac, srećom, kao pogranični grad prema Austrougarskoj, vrlo rano upija srednjoevropske graditeljske ideje, tako da već krajem 19. veka više ne liči na tursku kasabu, već na srednjeevropski grad. Iz tih razloga u prostornoj kulturno-istorijskoj celini nalazimo objekte koji su ogledalo onog što se dešavalo u zapadnoevropskoj arhitekturi tokom druge polovine 19. ili tokom prve polovine 20. veka: zastupljeni su objekti koji stilski pripadaju secesiji, eklektizmu, akademizmu, kao i modernoj. U prostornoj kulturno-istorijskoj celini nalazi se nekoliko objekata koji se svojim istorijsko-arhitektonskim vrednostima ističu: Načelstvo okruga podrinjskog (arh. M. Ruvidić, 1906. g.), Okružni sud (arh. M. Ruvidić, 1907. g.), Dom šabačke trgovačke omladine (pre Prvog sv. rata), Prva kuća dr. Andre Jovanovića (kraj 19. veka), Zgrada u G. Jevremovoj br. 13 (kraj 19. ili početak 20. veka), Kuća sarača i sedlara Stanića (početak 20. veka), Zgrada Prve narodne apoteke (iz 1928. godine), Kuća dr. Lazara Petrovića (podignuta između dva sv. Rata).

Planina Cer

Legendarna planina Cer, udaljena oko 25 km od Šapca omiljeno je izletišta Šapčana. Ne mnogo visoka, (najviši vrh je visok 689 mnm) pruža mogućnosti za šetnju markiranim planinarskim stazama koje će turiste uputiti do značajnih lokaliteta u okolini: Spomen kosturnice u Tekerišu, podignute u čast palih srpskih ratnika u Cerskoj bici, avgusta 1914. godine, manastira Radovašnica, Petkovica i Čokešina.

Na Ceru se nalazi planinarski dom Lipova voda sa mogućnošću smeštaja i restoranom.

Sa Cera se pruža prelep pogled na blago zatalasane predele Pocerine, i na mačvansku ravnicu sve do Save i Drine.

Planina Cer nalazi se u severozapadnom delu Srbije, a od Šapca je udaljena 35 km. Cer leži na 687 metara nadmorske visine, a dug je oko 15 km. Planina je ime dobila po brojnim stablima drveta cer. Planina je prilično šumovita, nije naseljena, poseduje najviše bukvinog, hrastovog i grabovog drveća, koji su zaslužni za svež i čist vazduh.

Cerska bitka

Церска битка је знаменита битка вођена од 16. до 20. августа 1914. на широком простору планине Цера у којој је храбра српска војска извојевала против аустроугарских трупа своју прву (и савезничку) победу у Првом светском рату. У историографији помиње се и као Јадарска битка, јер су се главне операције одвијале у сливу реке Јадар. Српске су се снаге бориле под командом генерала Степановића.

Припреме за битку

Церској бици претходиле су борбе српских предстражних одреда на Дрини и Сави, који су пуна четири дана, од 12. до 15. августа, храбро одолевали надирању знатно бројнијих и јачих аустроугарских трупа. Знајући да Аустроугарска припрема велику летњу офанзиву на Србију, српска Врховна команда припремала се за тактичко-оперативна дејства и контраофанзиву. Процењујући да ће главнина аустроугарских снага ударити са севера и долином Мораве, док ће помоћне снаге надирати са запада од Дрине, Команда је своје снаге распоредила на следећи начин: Прва армија, под командом генерала Петра Бојовића, налазила се на простору Гроцке, Смедеревске Паланке, Раче и Тополе. Друга армија, под командом генерала Степе Степановића, налазила се у рејону Обреновца, Лазаревца и Аранђеловца. Трећа армија, под командом генерала Павла Јуришића, штитила је северну и северозападну границу од ушћа Колубаре до Љубовије, док се Ужичка војска, под командом генерала Милоша Божановића, налазила у рејону Ужица, како би контролисала правце који од Вишеграда и Бајине Баште воде долином Западне Мораве. Насупрот њима, Пета армија Аустроугарске, под командом генерала Франка, налазила се на простору Бијељина, Зворник, Прибој, Брчко. Шеста армија, под командом генерала Поћорек, била је груписана у рејону Власеница, Рогатица, Калиновик, Сарајево, док се Друга армија, под командом Бем-Ермолија, налазила у Срему и Банату. Аустроугарска команда главнину снага концентрисала је на Дрини, одлучујући се за северозападни стратегијски правац што је донекле изненадило српску Врховну команду. Уочавајући стратеску важност планине Цер, а према тренутном распореду снага, командант Друге армије Степа Степановић израдио је план дејства Друге армије по главном стратешком правцу, као и план садејштва Треће армије и делова Прве армије (Моравске 2 и Тимочке 1. дивизије).

Битка

До првог окршаја на планини Цер дошло је у ноћи 15. на 16. август измедју делова 21. аустроугарске дивизије и делова Комбиноване дивизије. У огорченим ноћним борбама код Текериша, Срби су приморали аустроугарске снаге на повлачење. Међутим, сутрадан ујутро, 9. аустругарска дивизија угрозила је лево крило Комбиноване дивизије и приморала је да се повуче. Фронт се стабилизовао након непосредне интервенције команданта Степе који је увођењем Моравске 1. дивизије одбацио 9. аустроугарску дивизију и заузео Беглук. Коњичка дивизија дејствовала је са снагама Друге армије и Шумадијске 1. дивизије. Повлачење преко Дрине разбијене аустроугарске снаге отпочеле су у ноћи 19. на 20. август и наставиле цео сутрашњи дан. Због изузетних заслуга у руковођењу и командовању у Церској бици, командант Друге српске армије Степа Степановић унапређен је у чин војводе. Та прва победа савезника у Првом светском рату афирмисала је команданта Степу, што је битно ојачало и морал савезничке војске. Гоњењем непријатеља до Дрине и завршним борбама код Шапца, 21-24. августа 1914. године, окончана је тзв. церска операција.

У Церској бици српске снаге изгубиле су више од 16.000 војника, док су аустроугарски губици износили око 25.000 погинулих.

Сукобљене стране :

Аустроугарска и Краљевина Србија

Заповедници :

Оскар Поћорек и Степа Степановић и Павле Јуришић Штурм

Јачина

200.000 180.000

Губици

25.000 мртвих 16.000 мртвих

Egon Ervin Kiš, austrougarski novinar, govoreći o porazu austrougarske vojske u bici na Ceru, izvijestio je svoju redakciju sljedećim tekstom:

"Armija je potučena i nalazi se u bezobzirnom, divljem i paničnom bjekstvu. Jedna potučena vojska, ne jedna razbijena rulja, jurila je u bezumnom strahu prema granici. Vozari su šibali svoje konje, artiljerci su boli svoje mamuzama, oficiri i vojnici gurali su se i probijali između čitavih kolona komore ili gazili kroz rovove pored puta u grupama u kojima su bili zastupljeni svi rodovi vojske... Opšta depresija izražavala se javnim negodovanjem protiv vođa: potpuno nesposobni stari magarci su naši generali. Ko ima protekciju, povjerava mu se sudbina stotinu hiljada ljudi. Sjajni su momci ovi Srbi, oni znaju da brane svoju zemlju... "

*Umesto mementa palim srpskim junacima u 1. svjetskom ratu, biblijskom stradanju jednog naroda koji kroz četiri godine prolazi golgotu, teror, genocid, robovanje i izbjeglištvo, podsjetićemo se (ne bez razloga) na telegram njemačkog kajzera Viljema II vrhovnom komandantu bugarske armije kralju Ferdinandu Koburgu poslije njene kapitulacije, 28. septembra 1918. godine: "Šezdeset dvije hiljade srpskih vojnika odlučilo je rat. Sramota!" **Bolje priznanje ni sami ne bismo mogli napisati.***

Loznica

Priroda dela Podrinja, koju čine izvesni delovi teritorije grada Loznica, zajedno sa Jadrom, istorijski značajnim krajem zapadne Srbije, bogata je i raznovrsna. Tome doprinosi i geografski interesantno okruženje predstavljeno Lešnicom, Rađevinom i Azbukovicom, koje sličnošću i razlikom povećavaju privlačnost ovog dela naše zemlje. Ravničarski, dolinski, brežuljkasti i nisko planinski reljef opštine Loznica, međusobno se spajaju i prožimaju na specifičan način, čineći prostor prepoznatljivim i turistički interesantnim.

Uz raznovrsnu prirodu, skladnih reljefnih oblika, plodno zemljište, prirodne i antropogene vrednosti, stimulatívni i sedativni klimat, manje reke i potoke, ističe se i burna istorijska prošlost, Prepoznatljiva po ljudima i događajima i njima posvećenim spomenicima i manifestacijama, doprinosi prepoznatljivosti grada Loznica na domaćem turističkom tržištu.

Više od ostalih turističkih vrednosti u gradu Loznici ističu se:

REKA DRINA ,

BANJE - Banja Koviljača i Banja Badanja,

PLANINE - Gučevo i Cer,

ETNO KOMPLEKS TRŠIĆ,

MANASTIRI - Tronoša, Čokešina,

CRKVE BRVNARE - u Tršiću,

ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA - Paulje, kod Brezjaka, u Runjanima i dr.

OSTACI STARIH GRADOVA I UTVRĐENJA - Vidojevica, Kosanin grad, Trojanov grad, Koviljkin grad (Gradac), Jerinin grad i dr.

SPOMENICI KULTURE -Spomenik iz Prvog srpskog ustanka u Čokešini, Spomenik palim žrtvama u Dragincu i dr.

MUZEJI - zavičajni [Muzej Jadra](#) u Loznici.

o muzejske postavke u Tršiću: Dositejev muzej, Muzej Vukovih sabora i Vukova spomen kuća sa okućnicom,
o u Tekerišu: Istorijska postavka Cerske bitke,

o u Beloj Crkvi: muzejska postavka Vukovog ranog školovanja,

GALERIJE: Galerija slika - legat Miće Popovića i Vere Božičković Popović u Loznici, Galerija Mine Karadžić - Loznica.

KULTURNO - TURISTIČKE MANIFESTACIJE: [Vukov sabor](#), [Đački Vukov sabor](#), [Mićini dani](#), [Cvijićevi dani](#), [Međunarodni festival folklor „Evropa igra”](#), Regata na Drini, Oktobarski dani, obeležavanje Cerske i Gučevske bitke.

STARE ZGRADE - [Osnovna škola „Anta Bogićević”](#), stara [gimnazija „Vuk Karadžić”](#), kuća Katića - galerija Miće Popovića, Muzej Jadra, Vukov dom kulture i dr; stare vile u Banji Koviljači: Bosna, Koviljača, Dalmacija, Hercegovina, Podrinje, Gučevo, Stražilovo i dr, sumporno kupatilo „Kralja Petra Prvog”, banjska dvorana „Kur - salon” i dr.

SPOMENICI ZNAMENITIH LIČNOSTI: Vuk Karadžić, Jovan Cvijić, Filip Višnjić, Stepa Stepanović, Vlada Zečević...

Restoran Evropa se nalazi u centru Loznice, u zgradi iz prve polovine 20. veka. Jedinstvenost restorana čine saloni: Beograd, Venecija, Pešta, Moskva i Pariz (ukupnog kapaciteta 100 mesta) i letnja bašta (120 mesta).

Restoran nudi: gastronomske specijalitete nacionalne i internacionalne kuhinje, divljač, poslastice; organizovanje: banketa, proslava, svečanosti; boemske večeri; muzički program ...

Banja Koviljaca

Istorijat Banje Koviljače je jako bogat i datira još iz perioda Ilira, starih Rimljana, Turaka, pa sve do današnjih dana. Prvi pisani izvori, iz 1533.god., ukazuju da narod masovno pohodi lekovite izvore. Prva zgrada za smeštaj gostiju, sa deset soba, izgrađena je 1858.god., a banja je stavljena pod zaštitu države 1867.god., za vreme vladavine Mihaila Obrenovića. Narodna skupština donela je, 1. avgusta 1898.god., Zakon o ustupanju Banje Koviljače narodu okruga podrinjskog u eksploataciju i od tada počinje podizanje i razvoj Banje Koviljače. Od tada, pa sve do drugog svetskog rata, uz kraće prekide, traje period izgradnje i pune afirmacije u kome Banja Koviljača, nazvana Podrinjska lepotica, postaje ne samo moderno lečilište, već i mondensko sastajalište koje posećuju srpski velikani.

U lepotama Banje Koviljače, između ostalih, uživali su i Dositej Obradović i Vuk Karadžić, a svoje rane u banji vidao je i srpski Vožd Karađorđe. Na raskošne balove dolazio je i Kralj Aleksandar Karađorđević.

Banja Koviljača postaje banjско lečilište u vreme Kralja Petra I Karađorđevića koji, 1908.god., uz svoju rezidenciju, podiže savremeno sumporno kupatilo.

Banja Koviljača je potpuno izgrađena tokom dvadesetih i tridesetih godina XX veka. Podignuti su luksuzni hoteli i vile, a lepo je uređen i park koji povezuje banjske objekte. Mesto glavne zabave od 1939. godine postaje nadaleko poznat Kursalon koji pleni svojom lepotom, a bogat enterijer u sebi još uvek nosi duh prošlih vremena. Prva kockarnica na Balkanu otvorena je u Kursalonu.

Banjska dvorana Kur - salon

Nadaleko čuvena banjska dvorana „Kur-salon“ predstavlja simbol Banje Koviljače. To retko arhitektonsko zdanje, podigao je kralj Aleksandar Karađorđević 1932. godine. Od početka je građen za zabavu banjskih gostiju i tadašnjih bogataša i kao takav do danas je sačuvao duh prošlih vremena i raskošnih balova. Od sadržaja izdvajaju se: svečana sala - plesna dvorana (450 mesta), restoran sala (220 mesta), pansion sala (150 mesta), dva ovalna i dva okrugla salona, dve letnje terase i prostrani parking.

U Banji Koviljači se nalazi preko osamdeset vila koje su stavljene u registar zaštite. Po lepoti se ističu: „Bosna“, „Koviljača“, „Hercegovina“, „Dalmacija“, „Zdravlje“, „Katarina“, „Ankica“, „Sunčica“, „Benkara“, „Stražilovo“, banjska uprava, zadužbina Stake Pejića i dr.

Spomen kosturnica na Gučevu

Na planini Gučevo, 16 km od Loznice podignuta je spomen kosturnica u znak sećanja na borbe vođene na Gučevu tokom Prvog svetskog rata. Spomen kosturnicu (visoka 15 m) je 1929. godine podiglo Udruženje rezervnih oficira i ratnika, kao trajno sećanje na tu značajnu bitku u istoriji srpskog naroda. U njoj su zajednički sahranjeni posmrtni ostaci ratnika srpske i austrougarske vojske.

Na spomeniku je sarkofag sa natpisom: GUČEVSKI HEROJI U BORBI 1914. GODINE, a ispod njega je arhitrav sa Njegoševim stihovima: BLAGO ONOM KO DOVIJEKA ŽIVI IMAO SE ZAŠTA I RODITI. Iza spomenika se nalaze ostaci rovova iz Prvog svetskog rata. Okolina spomenika je iskrčena, uređen je vidikovac sa kojeg se pruža prelep pogled na Podrinje, Pocerinu, Semberiju i Majevicu.

Tršić

Etno kompleks Tršić, rodno mesto velikog reformatora srpskog jezika, Vuka Karadžića, nalazi se 7 km od Loznice. Ima posebnu kulturnu i turističku vrednost jer predstavlja selo dinarskog tipa XIX veka i kao takav je pravi muzej na otvorenom. Sadrži ukupno 35 objekata: kuća, vajate, mlekare, ambare, vodenice...Posebnu celinu čini Vukovo imanje od 1,3 ha na kom se nalazi spomen kuća podignuta 1933. godine kada je održan prvi Vukov sabor. Od tada do danas, nije se održavao samo za vreme Drugog svetskog rata. Inače Vukov sabor je jedna od najvećih kulturnih manifestacija u zemlji i održava se svakog septembra u nedelju pre Male Gospojine. U okolini kompleksa postoji veliki broj restorana, a posebno uživanje je šetnja šumskom stazom kojom je Vuk nekada išao na školovanje do prelepog manastira Tronoša.

Ceo kompleks predstavlja svojevrsan muzej na otvorenom.

Kao posebna celina u okviru kompleksa izdvaja se Vukovo imanje, koje čine: Vukova spomen kuća (podignuta 1933. godine), dva vajata, kačara, čardak i ambar. Na ulasku u imanje je suvenirnica.

Tršić je najviše posećen u vreme đачkih ekskurzija, kao i za vreme tradicionalnih manifestacija - Vukov sabor i Đачki Vukov sabor. Tokom leta i vikendom Tršić je omiljeno izletištae Lozničana, ali ga posećuju i svi ljubitelji Vukovog dela i prirode.

Selo Tršić nalazi se u Jadru, 7 km od Loznice, na putu prema Valjevu. Selo se nalazi ispod obronaka Gučeva, a kroz ceo kompleks protiče rečica Žeravija. U svetskoj literaturi poznato je kao rodno mesto Vuka Stefanovića karadžića, književnika i reformatora srpskog jezika.

Do kompleksa na Vukovom imanju vodi asfaltni put, a kroz kompleks su urađene staze od asfalta, sitne rizle i makadama. Kompleks se proteže na 5,3 ha. U kompleksu su svi objekti donešeni iz okolnih sela Jadra i Rađevine. Postavljen je 31 objekat.

I svi se nalaze pod zaštitom, a čine ih: kuće, vajati, kačare, mlekare, čardaci, ambari, vodenice, crkva, magaye..., odnosno svi oni objekti koji su nekada činili staro srpsko domaćinstvo. U tim objektima danas se nalaze: Dositejev muzej, Muzejska postavka Vukovih sabora, Galerija, Gostinska kuća, crkva brvnara Svetog Arhangela Gavrila, vajati u kojima su smešteni stari zanati, apartmani za smeštaj gostiju, kao i nacionalni restoran u vajatu Petkovića.

Манастир Трноша

Манастир Трноша налази се 17 км од Лознице, на путу за Крупањ. По предању, изградња манастира се везује за краља Драгутина, који је почео подизати манастир, али га је смрт претекла, па га је завршила његова жена Катарина 1317. године. Током Турског периода Трноша је неколико пута паљена, рушена и пљачкана. Поново је подигнута 1559. године. Манастир је спаљен 1813. године, а обновљен је 1833. године уз помоћ кнеза Милоша Обреновића.

Манастирска црква посвећена је Ваведењу Пресвете Богородице. Оштећена је и током Другог светског рата. Поново је обновљена 1961. године и отада манастирски комплекс поприма данашњи изглед. Данашњи манастирски комплекс чине: црква, нови конак са пространим трпезаријом, изложбени простор и Музеј Вуковог раног школовања. Цео манастирски комплекс је складан и прилагођен туристичком боравку.

За манастир Трношу везан је један од најлепших народних обичаја: Ратарске свеће. Два суседна села скупљају прилоге и прилажу манастиру Трноши, у воску изливане свеће за Велики четвртак. Свеће су високе око 2м и тешке преко 50 кг. Ни у најтежим данима историје овог краја, овај обичај није прекидан.

Недалеко од манастира Трноше, налази се десетоцевна бетонска чесма са хладном изворском водом, коју народно предање приписује деветорици браће Југовића и старом Југ - Богдану. Изнад чесме издиже се капела Светог Великог мученика Пантелејмона. Првобитна чесма и капела, по народном предању подигнуте су

уочи Косовске битке 1388. године. Много пута су кроз историју рушене. Садашња капела са чесмом подигнута 1968. године.

Mali Zvornik

Most kralja Aleksandra I

U neposrednoj blizini hotela Royal Drina nalazi se Stari – gvozdeni most na Drini. Davne 1919. godine, Mali Zvornik je posetio kralj Aleksandar Ujedinitelj, praunuk Vožda Karađorđa, koji se zavetovao da će premostiti „Drinu plemenitu među“. Voždov zavet ispunio je njegov praunuk, i već 1922. godine, srpski trgovci su počeli da planiraju gradnju mosta na mestu gde se iskrcao kralj Aleksandar. Do realizacije graditeljskog čuda tog vremena protekle su pune četiri godine, i 1926. usvaja se današnje rešenje gvođenog mosta na Drini. Godinu dana kasnije radovi su počeli i posle pune dve godine - 1929. godine ispunjen je zavet Karađorđa. Most je svečano otvoren 12. januara 1930. godine i nosio je naziv Most kralja Aleksandra I.

Podzemni grad skloništa Karađorđevića

- Ulaz u lavirint pod zemljom

Nedaleko od gvođenog mosta na Drini, u velikom, stenovitom brdu nalazi se podzemni grad-sklonište. U utrobi brda, po nalogu kralja Aleksandra Prvog Karađorđevića, izgrađen je podzemni grad koji čini lavirint odaja iskopanih u kamenu za kraljevo ratno komandno mesto i duži boravak većeg broja ljudi pod zemljom.

Gradnja podzemnog grada počela je 1931. i trajala je sve do ubistva kralja Aleksandra u Marseju 1934. Posao je prekinut, a to tada je urađeno oko dve trećine skloništa.

Ovo mesto korišćeno je samo jednom, aprila 1941. godine, kada je pre odlaska u izbeglištvo, svoju poslednju noć u Srbiji, u nedovršenom skloništu, proveo mladi Petar II Karađorđević.

Duž oko kilometar i po hodnika nalaze se prostorije, sobe, sale, kabinet, dvorane koje su izmalterisane i okrečene u belo i koje su po završetku gradnje trebale da prime od tri do pet hiljada ljudi sa svim uslovima za nesmetan boravak pod tonama stena. Tu je i kapela sa mestom za oltar, jedina, ornamentom duž zida ukrašena prostorija. Ostali zidovi išarani su potpisima retkih posetilaca.

U podzemnim prostorijama uopšte nije hladno, temperatura je od 14 do 16 stepeni, a vlage ima vrlo malo. Ceo taj prostor su prirodno šuplje stene koje su dodatno izdubljene, a ovo mesto korišćeno je samo jednom, iako nije bilo dovršeno.

Još se istražuje šta se sve nalazi u sedamdesetak prostorija, a za sada se zna da su tuneli iskopani u obliku časnog krsta, kao i da se u ovom lavirintu nalaze ostaci kapele, oltarski prostor i kraljevska česma. Sklonište podignuto između dva rata, ima izlaz i u lagume rimskog grada Ad Drinuma, koji je povezivao obe drinske obale.

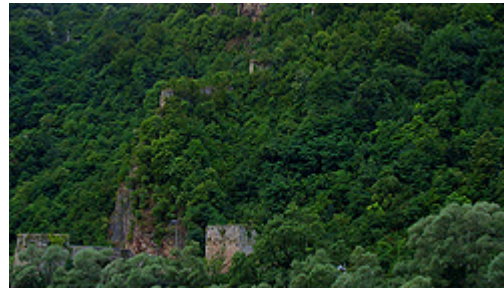

ZVORNIČKA TVRĐAVA - ĐURĐEV GRAD

Zvornički stari grad (tvrđava) nastao je verovatno u drugoj polovini 13. ili na početku 14. veka. Iz tog perioda potiče i legenda o proklesoj Jerini, ženi Đurđevoj, kojoj se pripisuje podizanje starog zvorničkog grada (Jerinin grad ili grad proklete Jerine) danas Đurđev grad.

Tvrđava je jedan od najvrednijih objekata ove vrste u zemlji i može se meriti sa Petrovaradinskom ili Kalemegdanskom tvrđavom.

Grad čine tri međusobno povezana dela: Donji (pored puta Zvornik – Sarajevo), Srednji (najstariji deo, kome je današnji izgled dao oko 1433. godine Despot Đurađ, kada je zagospodario Zvornikom) i Gornji grad (na uzdignutom brdu iznad Zvornika, na 407 m nadmorske visine).

Apartmanski smeštaj

Apartmani ROYAL SPA u centru Banje Koviljače, na samom ulazu u najlepši banjski park u Srbiji, su luksuzno opremljeni apartmani i predstavljaju deo budućeg kompleksa ROYAL SPA, a prve goste će primiti krajem marta 2010. U apartmanskome krilu nalazi se 21 apartman, 16 studia i 6 soba (sa ukupno 146 kreveta) opremljenih sledećim sadržajima:

- kablovska i SAT TV (LCD TV)
- telefon
- protivpožarna zaštita
- elektronska brava
- alarm u kupatilu
- apartmani i studia poseduju kuhinje i trpezarije
- mini bar
- klima uredjaj
- sef
- fen u kupatilu

Na recepciji besplatan Internet.

SRK "Sunčana Reka"

Na desnoj obali reke Drine, u sedištu gučevskog raseda, između planine Gučevo (Republika Srbija) i Majevice (Republika Srpska), u Gornjoj Koviljači, nalazi se SRK "Sunčana Reka" (površine 4ha).

Turistički kompleks "Sunčane Reke" čine: kućice za smeštaj gostiju mesta (53 ležaja), vila "Sunčana Reka" sa dva apartmana (9 ležaja) i 50 ležaja apartmanskog tipa u centru Banje Koviljače, Nacionalna kuća (165 mesta), letnja bašta (500 mesta), natkrivena "Bašta pod vrbom" sa letnjom kuhinjom i letnjim šankom (350 mesta) pogodna za svadbe i druge svečanosti, muzejska postavka "Drina kroz vekove", biznis sala sa 100 mesta, otvoreno ognjište, pečenjara, letnjikovac i uređena drinska obala sa šljunkovitom plažom, parking, tereni za sport i rekreaciju, ergela.

Sadržaji: sportski tereni za fudbal, odbojku na pesku, košarku i tenis; zabavni park za decu; škola jahanja i jahanje na duge staze pored reke i po obližnjim planinama (Gučevo, Boranja); staza za džoging (5000m); pilates program;

wellnes; sakupljanje lekovitog bilja i berba gljiva; planinarske avanture uz vodiča; organizovane izlete; spust Drinom, vožnja čamcem; vožnja fijakerom; nordijsko skijanje; vožnja džipovima i biciklima; lov i ribolov; izleti iznenađenja ...

Legenda:

1. Ergela
2. Sportsko-rekreativni deo
3. Zabavni park za decu
4. Turističko-ugostiteljski deo
5. Reka Drina
- 6/8. Park-plaža
7. Parking